

Prvá kapitola

„Počúvate *Krimcast*,“ ozvalo sa z laptopu, ktorý ležal na kuchynskej linke, „a prihovára sa vám Markus Heger.“ Nastala približne dvojsekundová odmlka a po nej pokračoval: „Spravíme si menší výlet do minulosti, čo vy na to? Je pondelok, 20. októbra 2008 a práve som zavŕšil dvadsať rokov. Je včasné ráno, ešte len začalo svitať. Sedím na sedadle spolujazdca v maminom starom, ojazdenom opeli, ktorý hrkoce spolu s ostatnými autami na sever po E6. Mierime na letisko Gardermoen. Veľa toho nenarozprávame. Mama preto, že je smutná a sklúčená. Ja preto, že som napätý.“

Mathilde Wold utrela najnižšiu a poslednú policu v chladničke. Vopchala hlavu dovnútra a pozorne si prezrela kúty. Čisté. Následne ešte raz skontrolovala priečinky na dverách. Ani na nich nebola jediná škvrnka. Vsunula na miesto umytú zásuvku na zeleninu, hodila do seba dúšok francúzskeho vína, ktorého názov nedokázala vysloviť, a naliala si druhý pohár.

„Je pustené rádio, počúvame, že presne o tri mesiace bude Barack Obama skladať prísahu ako štyridsiaty štvrtý prezident Spojených štátov,“ pokračoval muž, o ktorom ani nevedela, ako vyzerá. „Pokúšam sa uvoľniť napätú atmosféru nešikovným vtipom, ale mama ma požiada, aby som bol ticho. Vraj dnes nemá náladu na žarty. Nie preto, že sa George W. Bush s manželkou Laurou chystajú vysťahovať z Bieleho domu, ale pretože si myslí, že ma viac neuvidí.“

Mathilde sa hlas toho muža páčil. Bol hlboký a jasný, bolo z neho cítiť sebadôveru, šarm a zanietenie. Z akéhosi dôvodu si ho predstavovala ako vyšportovaného, maskulínneho muža so širokou sánkou, nakrátko ostrihanými vlasmi a modrými

očami. Vypočula si niekoľko častí jeho podcastu a robil jej spoločnosť celé popoludnie a polovicu večera. Okrem iného aj príspevok o tele, ktoré sa našlo pred dvanástimi rokmi v Staverne, v chate, ktorú majitelia zavreli na zimu.

„Pred vstupom do vojenskej časti letiska ma mama tuho objíma a ja odchádzam, kým ona plače. Netrvá dlho a nájdem svoju jednotku. Ani si nestihneme obzrieť uniformy, keď sa dozvieme, že lietadlo má nejakú technickú poruchu a boarding sa odkladá. Spomínam si na všetko, čo sa v ten deň stalo. Od tipov a rád známych, ktorí boli doma na dovolenke a mali sa vrátiť s nami, až po obrovský smútok a sklamanie, keď sa ukázal náš veliaci dôstojník a oznámil nám, že lietadlo museli uzemniť a poletíme až zajtra. No najjasnejšie sa mi v pamäti nevybavuje uslzená rozlúčka s mamou. Ani deň, ktorý som strávil posedávaním a polihovaním. Spomínam si predovšetkým na zábery, ktoré sa objavili na obrazovke televízora visiaceho v kúte miestnosti, kde nás ubytovali, keď sa zvečerilo.“

Mathilde zhasla kuchynskú lampu a vypla aj osvetlenie nad sporákom. Odniesla si laptop a pohár s vínom k pohovke, a keď ich kládla na stolík, vyzrela z okna suterénneho bytu. Na Fagernes sa zniesla septembrová tma. Stiahla žalúzie. Zapálila tri kahančeky, čo stáli na malej tácke na stole, usadila sa v kúte pohovky, stiahla nohy pod seba a vzala do ruky mobil. Kamarátka jej poslala správu na Snapchat, odfotovala sa v zrkadle v šatoch, na ktorých visela ešte stále cenovka. Mathilde odložila mobil na pohovku. Načiahla sa za pohárom a odpila si z neho pozorujúc roztancované plamienky.

„Dve a pol hodiny cesty od Gardermoenu, vo Fargenese, je v to ráno jedno dievčatko tiež plné očakávania. Určite ste videli aj jeho fotky. Fotky plavovlasej dievčinky s nevädzovomodrými očami. S pehami pri koreni nosa a dvomi novými prednými zubmi, ktoré sa tlačia von a svietia jej v širokom úsmeve. Pozerá sa do objektívu a ruky má položené na knihe, čo leží na stole pred ňou. Má sedem rokov

a volá sa Leah. Táto jej školská fotka sa objavila v podstate vo všetkých médiách. Leah sa teší na oslavu kamarátkiných narodenín, na ktorú sa v ten deň chystá. Keď raňajkuje dva krajce chleba s jahodovým džemom a zapíja ich mliekom, nehovorí o ničom inom. To všetko vieme. Škola je sotva kilometer od jej domu, väčšinou tam chodí pešo. To sa chystá spraviť aj dnes. Po raňajkách si umyje zuby a pri dverách objíme mamu. S taškou na chrbte vykročí po dlhej, štrkom vysypanej ceste. Po oboch stranách ju husto lemujú vysoké stromy, vďaka ktorým sa zdá, akoby bolo ešte menej hodín, než je. Dole v centre obce už začína svať, nie však hore v lese. Tam, kde býva Leah s mamou. Po sto metroch zastane, otočí sa a zamáva jej. Stojí na schodoch a vyprevádza ju pohľadom. Potom dievčatko zájde medzi stromy. Leah zamieri najkratšou cestou k nord-aurdalskej základnej škole. Vždy tadiaľ chodí. Cez les. Ale keď z neho vyjde, niečo sa stane. Nieкто ju unesie. Vieme aj to, že Leah s tým človekom nešla dobrovoľne. Bránila sa. Pri ceste sa totiž našiel malý tučniasik, ktorého nosila zaveseného na taške. No nikto jej neprišiel na pomoc, nikto nepočul jej výkrik.“

Muž stíchol a ozvala sa podcastová zvučka.

„To bola prvá časť *Výkriku*, ktorý nikto nepočul,“ oznámil Markus Heger a potom nasledovala už len hudba.

Je dobrý rozprávač, pomyslela si Mathilde a chlipla si z vína. Vždy rozpráva o prípade, akoby sa ho osobne dotýkal, uvedie poslucháča do bežného života hlavnej postavy, a pritom to nepôsobí melodramaticky.

Ozvalo sa zabúchanie na dvere. Mathilde sa strhla. Do suterénneho bytu sa dalo vojsť dvomi dverami. Ona vchádzala dovnútra vždy priamo z dvora. Druhé dvere viedli k schodom na prízemie, kde bývala majiteľka domu. No Gjertrud Ydse jej prenajímala byt už tri mesiace a osemdesiatročná žena ešte neprišla ani raz na návštevu. Či už jednými, alebo druhými dverami. Nie preto, že by si sa vyhýbala spoločnosti, naopak,

uvítala by ju, ale mala boľavý bedrový kĺb a ťažko sa jej chodilo – najmä po schodoch. Mathilde už ani nevedela, koľkokrát u nej večerala. Domáca sa vždy postavila na schody a iba zakričala, že jedlo je hotové. Mathilde ju nikdy na večeru nepozvala a trochu ju zato hrýzlo svedomie, no už dávnejšie si uvedomila, že starej panej sa len cnie po spoločnosti.

S jej synom sa prvýkrát stretla práve pri dverách, čo viedli k schodom do horného bytu. Vošiel dovnútra, kým bola v kúpeľni, a len náhode vďačila za to, že sa zakrútila do uteráka, kým zamierila do spálne po čisté šaty. Keď zbadala na prahu muža, zvrieskla tak nahlas, že spravil to isté. Einar Ydse sa začal náhlivo ospravedlňovať. Vraj sa nazdával, že nie je doma. Chcel len preveriť, či aj u nej vypadol prúd. Mathilde ho ubezpečila, že všetko funguje. „Horšie by bolo, keby som bola nahá,“ zasmiala sa, hoci sa jej to vlastne vôbec nezdalo zábavné. Pokúsila sa len zahľadiť trápny okamih. No on nijako nezareagoval. Iba na ňu zízal.

Presne tak civel na ňu aj teraz. Cez škáru v odchýlených dverách. Mathilde prekvapilo, keď sa dozvedela, že má štyridsať rokov, lebo jeho úzka, chudá tvár pôsobila staršie. Bol vysoký a vyziabnutý. Ona mala len niečo vyše stošesťdesiat centimetrov, bol od nej o hlavu vyšší..

„Stalo sa niečo, Einar?“ spýtala sa.

„Nie, len som vás chcel pozdraviť od mamy a povedať vám, že ak ste hladná, tak ste vítaná.“

Zacítila slabý závan vône.

„Na večeru je kura a pučené zemiaky s kôprom a maslom,“ dodal a usmial sa.

„Nechcem vás rušiť.“

„Nebudete nikoho rušiť. Okrem toho som na odchode. Lindis už na mňa čaká s večerou.“ Položil nohu na najnižší stupienok a pootočil sa. „Mám mame povedať, že prídete?“

Mathilde zjedla len pár knäckerbrotov na raňajky a populní nejakú čokoládu.

„Samozrejme, ak už nemáte niečo naplánované.“

„Nie, nemám. Povedzte mame, že prídem. Len sa musím prezliecť.“

Mathilde počkala, kým nenašartuje auto. Až keď ho počula odchádzať, vyšla na prízemie.

Druhá kapitola

Markus Heger priniesol od baru dve pivá a misku s arašidmi. Jeden pohár položil pred Daniela Linda a sadol si na lavicu vedľa neho.

„To je dôkaz toho, ako zriedkavo sa stretávame,“ ozval sa jeho starý kamarát zo školy a kývol na pivo. „Nevidel som ťa odvtedy, čo sme tu boli naposledy.“

Heger sa poobzeral. Podnik bol takmer plný. Z reproduktorov sa ozývala hudba, ktorú nepoznal.

„To bolo po maminom pohrebe,“ poznamenal Heger.

„Odvtedy už uplynuli štyri mesiace.“ Lind zodvihol pohár. „Pripijeme si na Anitu?“

Heger si s ním štrngol a odpil si. Na perách mu ostala pena. Utrel si ich a pozrel sa na susedný stôl. Tri ženy, dvadsiatničky, sŕkali svoje drinky a štvrtá im niečo rozprávala.

Lind si zobral za hrst orieškov.

„A čo ty?“ spýtal sa a vhodil si ich do úst. „Niečo nové?“ Orišky mu zachrúpali medzi zubami. „Už si dlho nespravil nový podcast.“

„Naposledy pred tromi týždňami,“ odvetil Heger, „ale veľa sa toho nedeje.“

„Aj tak si myslím, že najlepšie sú tie časti, ktoré si nahral o starých prípadoch.“

„Vyžaduje si to dosť času a po tom, čo sa stalo s mamou, sa nejako neviem znova rozbehnúť. Snažím sa byť aj trochu aktuálnejší.“

„Takže nemôžeš spávať?“

Lind si ho skúmavo premeral, akoby sedeli oproti sebe vo vŕsluchovej miestnosti, a nie v bare v centre Osla.

Heger zvrátil čelo.

„Nezazeraj,“ pousmial sa Lind. „Vyzeráš, akoby si týždeň nespal.“

„Nie si ďaleko od pravdy.“

„Naposledy, keď sme sa o tom rozprávali, tak si vravel, že je to už lepšie.“

„Chvíľu to aj bolo lepšie.“ Heger si znova odpil z piva. „Ale potom zomrela mama a to ma vykoľajilo. Musel som vyrovať kopec účtov a navyše sa postarať o jej byt. Zrenovovať kúpeľňu. Dať novú podlahu do všetkých miestností. Jediné, čo som nestrhol, bol strop. Teraz musím vyberať kuchynskú linku, namontovať novú, vymaľovať a spraviť to, čoho sa desím najviac.“

„A to je?“

„Vypratať pivnicu. Je plná prázdnych fliaš – od podlahy až po strop. Nechápem, ako ich tam dokázala vôbec naskladať. Ostalo tam len jedno prázdne miestečko, kde sa dá otočiť.“

„Možno by sa dali zaniest' do výkupu, dostal by si za ne nejaké peniaze. Daj mi vedieť, ak by si sa chcel do toho pustiť, pošlem ti svojich dvoch najmladších. Strašne radi nosia fľaše do výkupu.“

„No vieš...“ Heger nespúšťal zrak z piva. „Sú to nezálohované fľaše.“

„Aha. Jasný, chápem. Tak sa ozvi, ak by si potreboval pomôcť s kuchyňou. Dvom nám to pôjde ľahšie od ruky.“

„Vďaka, ale tuším mám chuť pustiť sa do toho na vlastnú päsť.“

„Takže chceš všetko zvládnuť sám?“ spýtal sa ho Lind prísne. „Problém je v tom, že nie vždy zvládne človek všetko sám. Čoskoro budeš mať nočné mory aj v bdelom stave. Náhle budeš počuť výkriky, keď sa budeš sprchovať. Raňajkovať. Šoférovať.“ Priložil si pohár k perám. „Keď budeš piť pivo.“ Odpil si. „Porozprávaj sa o tom s nejakým odborníkom, Markus.“

„Vtipné, že o tom hovoríš.“ Heger sa uškrnul. „Obvodčák mi totiž poradil to isté.“

„No vidíš. Poznám jednu psychologičku, ku ktorej chodí veľa policajtov. Je dobrá. Robí to už roky. Je fakt skúsená a...“

„Prestaň,“ prerušil ho Heger. „Prestaň s tým. Už to nedokážem počúvať. Aj mama stále mlela dookola to isté. Musíš sa s niekým porozprávať, blablabla. Nechcem sa s nikým rozprávať. Musím si to poriešiť a upratať v hlave sám.“

Pri bare niekomu vypadla z ruky tácka s drinkmi. Čašník sa tam rýchlo poponáhlal s mopom, metlou a lopatkou.

„Už je to takmer pätnásť rokov, takže mnohé naznačuje tomu, že si to sám poriešiť nedokážeš. Čo ak by ti taký rozhovor pomohol a ty by si... nechcem použiť slovo vyzdravel... ale čo ak by si sa trápil o čosi menej.“

„Bude to lepšie, keď predám mamín byt a...“ vopchal si ruku do vnútorného vrecka na bunde a vytiahol z neho zalepenú obálku, „keď zistím, čo robiť s týmto tu.“ Zamával listom. „Našiel som to v jej schránke pár týždňov po tom, čo sme ju pochovali.“

Položil obálku na stôl a posunul ju Lindovi, ktorý sa pozrel na štyri riadky napísané veľkými tlačеныmi písmenami:

MARKUS HEGER
C/O ANITA HEGER
RINGGATA 5F
0577 OSLO

„Otoč ju,“ povedal Heger. „Zaujímavý je odosielateľ.“

Lind list otočil a trochu sa predklonil, aby si prečítal, čo je napísané v ľavom rohu. Pootvoril prekvapene ústa a povedal:

„No doboha.“ Pozrel sa na Hegera. „A ty si ho neotvoril?“

„To je ten problém.“ Vložil si obálku naspäť do vrecka. „Nedokážem sa rozhodnúť, či to mám vôbec spraviť.“

Tretia kapitola

Po večeri Mathilde upratala zo stola a poukladala tanieri a príbor do umývačky. Teraz stála pri dreze a umývala hrniec. Gjertrud Ydse ju sledovala zo stoličky a milo sa na ňu usmievala, pričom sa jej v kútikoch očí skladali vejáriky vrások.

„Vy ma rozmaznávate,“ povedala Mathilde. „Do Vianoc budem vážiť tristo kilogramov.“

Gjertrud jej odvetila, ale Mathilde ju poriadne nepočula cez zvuk tečúcej vody. Siahla po kohútiku, aby ju pustila o čosi slabšie.

„Čo ste to vraveli?“

„Nezaškodilo by vám trochu pribrať. Ste chudá ako palica do fazule.“

Mathilde sa zasmiala.

„A také mladé dievča by v piatok večer nemalo posedávať doma s babkou, ako som ja.“

„Myslím, že to je celkom fajn.“ Mathilde opláchla hrniec a začala ho utierať. „Dnes som si upratala celý byt – aj chladničku som umyla.“

„Naozaj?“

„Áno, a potom som objavila podcast o prípade, ktorý sa odohral pred mnohými rokmi práve tu, vo Fagernese.“

Mathilde si sadla k stolu.

„Podcast?“

„Také moderné rádio.“

„Ach tak,“ povedala Gjertrud, akoby vedela, o čom je reč. „Einar tiež počúva niečo také.“

„Už som si ho nestihla vypočuť do konca. Práve sa začal, keď mi Einar zaklopal na dvere, ale šlo o prípad dievčatka menom Leah. Pamätáte si na to?“

„Či si na to pamätám?“ Gjertrud im roztrasenou rukou doliala červené víno. „Vo Valdrese nie je človeka, ktorý by si to nepamätal.“ Odpila si a mľaskla. „Už dlho o nej nikto nič nenapísal.“

„Nehcete si ho vypočuť? Ten chlapík, čo ho nahral, je šikovný.“

„Nie, nie, nemusíte tu so mnou vysedávať celý večer, drahá. Dopijeme víno a potom si niečo pekné oblečte a choďte si s niekým zatancovať.“

„Tak to asi nie.“ Mathilde cítila, ako sa jej pery rozťahujú do úsmevu. Vtom sa rozosmiala. „S niekým si zatancovať... len to nie.“

Mathilde stúpol alkohol do hlavy. Zaplavil ju pokoj, po ktorom túžila, keď sa uchádzala o krátkodobý zástup v novinách *Avisa Valdres*. Doma v Osle sa k nemu nedokázala prepracovať. Tu vo Fagernese bola len jednou z dvoch tisícok obyvateľov. To život zjednodušovalo, spomaľovalo a robilo ho predvídateľnejším – svojím spôsobom to bolo oslobodzujúce.

No súčasne vôbec nie nudné.

Vstala zo stoličky a vychádzajúc z kuchyne poznamenala: „Idem po počítač, môžeme si to vypočuť spolu.“

O minútu sa už vrátila k stolu a pustila podcast od začiatku.

„Na úvod rozpráva o sebe,“ vysvetlila a upravila trochu zvuk. „A potom začne hovoriť o Leah. Dám to trochu hlasnejšie?“

„Som nedoslýchavá, nie hluchá,“ usmiala sa Gjertrud.

Obe sa zachechtali. Stará žena položila na stôl drobné, vrásčité ruky a započúvala sa.

„Tu som to zastavila,“ povedala Mathilde o niekoľko minút.

Asi štvrt minúty hrala zvučka, ktorá postupne tíchla, a do toho sa ozval Markus Heger:

„Keď v nord-aurdalskej škole zazvonilo na prvú hodinu, učiteľ ani deti nepovažovali za čudné, že v druhom rade pri okne nikto nesedí. Leah v piatok pred víkendom chýbala, lebo mala horúčku, a učiteľ poznamenal, že je zrejme ešte stále chorá. To,

čo sa stalo potom, síce nehralo rolu pri jej zmiznutí, ale zato bolo rozhodujúce pre pátranie po nej: došlo k nedorozumeniu medzi učiteľom a kanceláriou školy. Zle sa pochopili, keď sa rozprávali o tom, kto má zavolať mame a spýtať sa jej, či je dievčatko ešte stále choré. Nezatelefonoval jej nikto. Až pred druhou popoludní, keď sa Leah nevrátila domov a jej mama kontaktovala školu a chcela vedieť, či je Leah ešte tam, si všetci uvedomili, že sa stalo niečo zlé. Kým v nasledujúce dni hasiči, policajti a dobrovoľníci prehľadávali jazero a prečesávali okolie, polícia sa zamerala na jej otca. Rodičia sa sporili o zverenie dieťaťa do starostlivosti, otec sa začal matke vyhrážať a súd mu zakázal styk s dcérou. Štyri dni po tom, čo matka nahlásila Leah ako nezvestnú, otca zadržali. Počas vyšetovania vyplávalo na povrch veľa špiny. Ukázalo sa, že Tobias Forsberg je kvartálny alkoholik, má finančné, emocionálne a psychické problémy a v minulosti spáchal aj niekoľko násilných činov. Svedčila proti nemu aj jedna jeho bývalá priateľka, ktorá sa s ním rozišla, pretože dal facku jej synovi. *V otcovom aute sa našla krv* oznamovali noviny, keď prokurátor predložil hlavný dôkaz. Leahina DNA sa našla okrem iného aj v batožinovom priestore jeho vozidla. Bránil sa, že je určite z vreckoviek, do ktorých si utrela nos, keď sa jej z neho pustila krv. Vraj tam ostali niekde ležať. Sudcovia mu neverili.“

Gjertrud prikývla, akoby sa rozpomínala na jednotlivé detaily vyšetovania.

Markus Heger rozprával ďalej o Tobiasovi Forsbergovi, o tom, ako tvrdošijne nástojil na tom, že mu akýsi kamarát poskytne alibi.

„Na súde však jeho kamarát z Vågåmo poprel, že by bol Forsberg uňho,“ pokračoval Heger. „Iní známi vypovedali o zmenách jeho správania. Vraj bol frustrovaný, čo si ventiloval agresivitou a hnevom. Jeden z kľúčových svedkov bol robotník, ktorý tvrdil, že videl cestou do práce parkovať auto na mieste, kde sa končil lesný chodník, vo vzdialenosti dvestopäťdesiat